

Kursplan

Svenska som andraspråk IV, inklusive examensarbete 2 för ämneslärareexamen, gy 30 högskolepoäng, Avancerad nivå 1

Swedish as a Second Language IV, including Degree Thesis 2 for Teacher Students,
Upper secondary school 30 Credits*, Second Cycle Level 1

Lärandemål

Kursens övergripande mål är att den studerande utvecklar fördjupade kunskaper i undervisningsämnet svenska som andraspråk samt andraspråksforskning.

Delkurser

1. Valbar metodkurs, 7,5 högskolepoäng

I denna delkurs väljer den studerande ett av följande alternativ:

**1. Flerspråkighet som fenomen och företeelse - vetenskapsteoretiska
förklaringsmodeller och metodologiska perspektiv 7,5 hp**

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- visa bred förståelse av området flerspråkighetsforskning såväl internationellt som nationellt
- visa fördjupad förståelse av något avgränsat område inom flerspråkighetsforskningen
- analysera aktuella forskningsresultat inom flerspråkighetsforskning avseende språkanvändning, samhällsaspekter och lärande i relation till de vetenskapsteoretiska förklaringsmodeller de bygger på
- visa god kännedom om metodologiska frågor av relevans vid studium av processer och komplexa företeelser och problem med fokus på flerspråkighet
- visa god kännedom om forskningsetik i samband med kvalitativ och praktiknära forskning inom skolan
- visa god kännedom om huvuddrag i etnografiskt inriktad språkforskning.

**2. Svenska som andraspråk i ett utvecklingsperspektiv - vetenskapsteoretiska
förklaringsmodeller och metodologiska perspektiv 7,5 hp**

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- visa god kännedom om centrala teoretiska modeller som används vid analys av andraspråksutveckling samt om deras respektive möjligheter och begränsningar
- visa god förmåga att relatera olika teoretiska modeller till den typ av kunskap de kan generera
- kritiskt diskutera metodologiska frågor av relevans för studium av didaktiska aspekter av svenska som andraspråk, med utgångspunkt i olika teoretiska modeller
- hantera och tolka statistiskt material inom lingvistik.

2. Valbar fördjupningskurs, 7,5 högskolepoäng

I denna delkurs väljer den studerande ett av följande alternativ:

1. Flerspråkighet, interaktion och identitetsskapande i klassrum, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- visa fördjupad förståelse för interaktionens betydelse för språk- och kunskapsutveckling i ett flerspråkighetsperspektiv
- visa kännedom om interaktionsforskningens historiska utveckling inom flerspråkighetsfältet
- visa goda kunskaper om teoretiska perspektiv på språkande, identitetsskapande och lärande samt utifrån dessa kunna diskutera villkor för lärande för flerspråkiga elever i skolan
- visa god kännedom om samt kritiskt reflektera över metodologiska och etiska frågor vid studier av interaktion generellt och klassrumsinteraktion specifikt
- bearbeta och analysera samtalsmaterial från flerspråkiga klassrumssammanhang samt kritiskt reflektera över denna process
- visa fördjupad kännedom om något avgränsat område inom flerspråkighetsforskningen med fokus på interaktion, lärande och identitet.

2. Flerspråkighet, identitet och kulturmöten i sociala sammanhang, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- visa god förståelse för migrationsprocesser samt för några teoretiska perspektiv på migration
- visa god kännedom om transnationell migration och dess konsekvenser vad

- gäller språkanvändning, identitet och kulturmöten
- visa god förståelse för migrationens påverkan på familjer med särskilt fokus på språkanvändning, nätverk, identitet och kultur
 - visa god kännedom om språksocialisation och identitetsskapande på grupp-, familj- och individnivå
 - visa god kännedom om teoretiska perspektiv på relationer mellan migration, flerspråkighet, kultur och identitet
 - tillämpa teoretiska perspektiv i en självständig analys
 - kritiskt reflektera kring metodologiska och etiska frågor i studier av språksocialisation och identitetsskapande på grupp-, familj- och individnivå
 - visa fördjupad kunskap om något avgränsat område inom forskning om språksocialisation, kulturmöten, identitetsskapande, diaspora och transnationell migration.

3. Flerspråkiga röster i svensk skönlitteratur, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- visa god kännedom om litteraturvetenskapliga och språkvetenskapliga perspektiv av betydelse för analys av skönlitteratur med flerspråkiga röster och olika språkliga varieteter
- kritiskt diskutera betydelsen av att flerspråkiga röster och språkliga varieteter gestaltas i skönlitterära verk
- analysera samtida svenskspråkiga skönlitterära verk där frågor relaterade till migrantskap, integrations- och identitetsprocesser, syn på Sverige, längtan och främlingskap förekommer
- visa fördjupad förståelse för de skönlitterära texternas egenart i förhållande till andra texter
- kritiskt diskutera relevanta teoretiska modeller som används för analys av skönlitterära texter
- genomföra en litterär textanalys som presenteras så att form och innehåll i analysen skapar en sammanhängande enhet.

4. Litteracitet och flerspråkighet, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- kritiskt diskutera frågor gällande litteracitetens betydelse, funktion och gränser i olika språkliga och kulturella sammanhang
- kritiskt analysera olika frågor relaterade till skriftspråksanvändning i flerspråkiga sammanhang, såväl fysiska som digitala

- kritiskt diskutera frågor om makt och undervisning i relation till litteracitet
- visa fördjupad insikt i en del av kunskapsområdet litteracitet och flerspråkighet
- visa insikt om metodologiska frågor i relation till etnografiskt inriktad litteracitetsforskning.

3. Examensarbete 2 för ämneslärarexamen för gymnasieskolan, 15 högskolepoäng

Delkursens övergripande mål är att den studerande ska kunna genomföra en kvalificerad och självständig vetenskaplig undersökning med utgångspunkt i en didaktisk frågeställning inom ämnet svenska som andraspråk. Den studerande förväntas vidare kunna bidra till kunskapsutveckling inom ett avgränsat område inom ämnet svenska som andraspråk.

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- med utgångspunkt i resultaten från examensarbete 1 formulera en fördjupad ämnesdidaktisk problemställning med tillhörande forskningsfrågor
- självständigt söka, samla, värdera samt kritiskt tolka och analysera relevant information samt därvid följa gängse forskningsetiska regler
- inom givna tidsramar genomföra en självständig studie med krav på vetenskapligt värde, forskningsanknytning, relevant teoriansknytning och metod, samt argumentation som vilar på litteraturstudier och väl genomförd materialinsamling
- med högt ställda krav på språklig kommunikationsförmåga presentera och argumentera för slutsatserna av studien
- självständigt och kritiskt analysera och diskutera andras examensarbeten utifrån vetenskaplighet och tillämpad metod, samt i form av konstruktiv respons diskutera arbetet i dialog med medstuderande.

Innehåll

Kursen innehåller tre delkurser: en valbar metodkurs, 7,5 hp, en valbar fördjupningskurs inom svenska som andraspråk, 7,5 hp samt examensarbete 2, 15 hp, där studenten genomför ett självständigt arbete som presenteras i form av en vetenskaplig uppsats.

Delkurser

1. Valbar metodkurs, 7,5 högskolepoäng

I denna delkurs väljer den studerande ett av följande alternativ:

1. Svenska som andraspråk i ett utvecklingsperspektiv - vetenskapsteoretiska

förklaringsmodeller och metodologiska perspektiv 7,5 hp

I denna delkurs behandlas teoretiska och metodologiska frågor samt aktuella forskningsresultat relaterade till studium av svenska språkets struktur i ett andraspråksperspektiv och till andraspråksutveckling generellt. Huvudfokus i delkursen ligger på olika teoretiska modellers relevans vid studium av såväl formell som informell andraspråksinlärning. I delkursen jämförs olika vetenskapsteoretiska modeller, som används för att analysera andraspråksutveckling, och de olika modellernas möjligheter och begränsningar diskuteras. Även frågor relaterade till vilken typ av kunskap som genereras utifrån respektive teoretisk modell diskuteras. Inom delkursens ram behandlas särskilt statistiska analysinstrument. Under kursen genomför den studerande en mindre fördjupningsuppgift.

2. Flerspråkighet som fenomen och företeelse - vetenskapsteoretiska förklaringsmodeller och metodologiska perspektiv 7,5 hp

I denna delkurs behandlas teoretiska och metodologiska frågor samt aktuella forskningsresultat relaterade till flerspråkighet som fenomen och företeelse. Huvudfokus i delkursen ligger på språk i användning, samhällsaspekter av språk, språkets roll för lärande och identitet samt interaktion. I kursen belyses metodologiska frågor relaterade till studium av processer och av komplexa företeelser och fenomen, så som språkpolitiska processer och språkattityder på grupp- och samhällsnivå, klassrumsinteraktion och skriftspråksanvändning. Vidare diskuteras vetenskapsteoretiska och metodologiska frågor som aktualiseras vid studium av språkanvändning i utbildning och arbetsliv samt vid studium av relationer mellan språk, kontext och identitet. Särskilt behandlas metodologiska och etiska frågor relaterade till etnografiskt inriktad forskning.

2. Valbar fördjupningskurs, 7,5 högskolepoäng

I denna delkurs väljer den studerande ett av följande alternativ beroende på intresse och aktuellt utbud.

1. Flerspråkighet, interaktion och identitetsskapande i klassrum

I delkursen behandlas aktuell forskning kring flerspråkighet i klassrummet där särskilt betydelsen av interaktion för språk- och kunskapsutveckling uppmärksammas. Möjligheter och hinder för flerspråkighet i klassrummet diskuteras. Exempel där autentiska samtal från flerspråkiga klassrumsmiljöer såväl inom som utanför skolan analyseras och diskuteras. Fokus riktas mot relationen mellan interaktion, identitet och lärande när det gäller elever med svenska som andraspråk.

2. Flerspråkighet, identitet och kulturmöten i sociala sammanhang

Delkursen belyser relationer mellan migration, kultur och identitet i ett flerspråkigt

perspektiv. I kursen behandlas olika teoretiska aspekter på dessa relationer i form av aktuell svensk och internationell forskning. Fokus ligger på sociala faktorer vad gäller transnationella migrationsprocesser och identitetsskapande. Den studerande väljer inom ramen för delkursen att fördjupa sig i ett för delkursen relevant forskningsområde där familj, barn och ungdomar i ett mångkulturellt sammanhang står i fokus.

3. Flerspråkiga röster i svensk skönlitteratur

I denna delkurs utvecklar den studerande kunskaper om svenskspråkig litteratur i ett andraspråksperspektiv. Skönlitteratur som medel för lärande och berättande behandlas liksom frågor relaterade till migrantskap, integrations- och identitetsprocesser, synen på Sverige, längtan och främlingskap. Den studerande utvecklar förmågan att analysera flerspråkighet i skönlitteraturen utifrån olika perspektiv och särskilt fokus riktas mot hur författare använder flera olika språkliga varieteter i skönlitterära verk. Inom delkursens ram genomför den studerande en litterär textanalys av ett eller flera litterära verk av relevans för kursen.

4. Litteracitet och flerspråkighet

I denna delkurs studeras litteracitet utifrån ett flerspråkigt perspektiv. Den teoretiska ansatsen är etnolingvistisk, vilket innebär att litteracitetens betydelse, funktion och gränser i olika språkliga och kulturella sammanhang står i fokus. Frågor relaterade till skriftspråksanvändning i flerspråkiga sammanhang, så väl digitala som fysiska behandlas liksom skriftspråksanvändning i multimodala sammanhang. Även frågor om relationer mellan litteracitet och makt samt mellan litteracitet och undervisning behandlas. Inom delkursens ram genomför den studerande en mindre fördjupningsstudie inom ett väl avgränsat område av relevans för delkursen.

3. Examensarbete 2 för ämneslärarexamen för gymnasieskolan, 15 högskolepoäng

Inom denna delkurs genomför den studerande en kvalificerad och självständig vetenskaplig undersökning med utgångspunkt i en didaktisk frågeställning inom ämnet svenska som andraspråk. I delkursen ingår också att den studerande opponerar på en annan students vetenskapliga undersökning samt försvarar sin egen och dess slutsatser.

Examinationsformer

Delkurs 1

Flerspråkighet som fenomen och företeelse: Delkursen examineras genom aktivt deltagande i seminarier, genom hemtentamen samt genom skriftlig presentation av en fördjupningsuppgift.

Svenska som andraspråk i ett utvecklingsperspektiv: Delkursen examineras genom aktivt deltagande i seminarier, muntlig och skriftlig presentation av fördjupningsuppgift samt

genom hemtentamen.

Delkurs 2

Flerspråkighet, interaktion och identitetsskapande i klassrum: Delkursen examineras genom aktivt deltagande i seminarier, genom hemtentamen samt genom en skriftlig fördjupningsuppgift.

Flerspråkighet, identitet och kulturmöten i sociala sammanhang: Delkursen examineras genom aktivt deltagande i seminarierna, hemtentamen samt en skriftlig inlämningsuppgift bestående av en forskningsöversikt inom ett för kursen relevant och avgränsat forskningsområde.

Flerspråkiga röster i svensk skönlitteratur: Delkursen examineras fortlöpande genom muntlig och skriftlig presentation av uppgifter samt genom hemtentamen.

Litteracitet och flerspråkighet: Delkursen examineras genom skriftliga inlämningsuppgifter samt en mindre fördjupningsuppgift som redovisas såväl muntligt som skriftligt.

Delkurs 3

Delkursen examineras genom det självständiga examensarbetet som genomförs enskilt samt genom respondering och opposition av annat examensarbete. Examensarbetet kan också redovisas som vetenskaplig uppsats (med tillhörande ventileringsseminarium och opposition av medstuderaandes examensarbete) i kombination med annan gestaltande form.

Arbetsformer

Delkurs 1

Flerspråkighet som fenomen och företeelse: Delkursen genomförs i form av föreläsningar, seminarier samt självständig fördjupning inom ett område av relevans för kursens innehåll.

Svenska som andraspråk i ett utvecklingsperspektiv: Delkursen genomförs genom föreläsningar, seminarier samt ett mindre, självständigt arbete.

Delkurs 2

Beroende på antalet studerande i delkursens olika alternativ kan de komma att ges som läskurser.

Flerspråkighet, interaktion och identitetsskapande i klassrum: Delkursens arbetsformer utgörs av föreläsningar, seminarier och en fältuppgift.

Flerspråkighet, identitet och kulturmöten i sociala sammanhang: Delkursens arbetsformer utgörs av föreläsningar och seminarier.

Flerspråkiga röster i svensk skönlitteratur: Delkursens arbetsformer utgörs av föreläsningar, egen inläsning av litteratur och seminarieövningar.

Litteracitet och flerspråkighet: Delkursens arbetsformer utgörs av föreläsningar och seminarieövningar.

Delkurs 3

Delkursens arbetsformer är självständigt arbete under handledning samt ventileringsseminarium.

Betyg

Som betygsskala används U–VG.

För att få betyget VG i hela kursen krävs VG på examensarbetet (delkurs 3) och ytterligare en delkurs.

Betygsrapportering:

Delkurs 1, moment 1: Flerspråkighet som fenomen och företeelse, metodkurs - 7,5 hp

Delkurs 1, moment 2: Svenska som andraspråk i ett utvecklingsperspektiv, metodkurs - 7,5 hp

Delkurs 2, moment 1: Flerspråkighet, interaktion och identitetsskapande i klassrum - 7,5 hp

Delkurs 2, moment 2: Flerspråkighet, identitet och kulturmöten i sociala sammanhang - 7,5 hp

Delkurs 2, moment 3: Flerspråkiga röster i svensk skönlitteratur - 7,5 hp

Delkurs 2, moment 4: Litteracitet och flerspråkighet - 7,5 hp

Delkurs 3, moment 1: Examensarbete 2 för ämneslärarexamen för gymnasieskolan - 15 hp

Förkunskapskrav

Svenska som andraspråk III, inklusive examensarbete I för ämneslärarexamen, gy

Övrigt

För nätbaserad kurs krävs att den studerande har möjlighet att kommunicera med ljud och bild via en dator eller motsvarande.

Val av uppsatsämne ska godkännas av examinator.

Summary in English

The overall goal of the course is to enable students to develop thorough knowledge of the subject Swedish as a Second Language and second language research.

The course includes an optional methodology course, in which students study either multilingualism as a phenomenon or Swedish as a Second Language in a developmental perspective, and an optional advanced course in Swedish as a Second Language, where students can focus on either the classroom situation, social context, fiction or literacy.

In addition, the student carries out an independent degree project presented in the form of an academic paper.

Ämnestillhörighet:

Svenska som andraspråk

Ämnesgrupp:

Svenska som andraspråk

Utbildningsområde:

Humanistiska området, 75%

Undervisningsområdet, 25%

Kursen kan ingå i följande huvudområde(n):

1. Ej huvudområde

Fördjupningsbeteckning för respektive huvudområde:

1. A1N

Fastställd:

Fastställd 2016-09-14

Kursplanen gäller fr.o.m. 2016-09-14